

Polo Timotimpor Manénkir Kumwimp Pas

Mekia Akwapnám Kar

Jisas pok tenánko, 33 yopwar niamp arake fek, Polo mámá pas Timotimpor kumwia sánkámpon.

Timoti te provins Galesia mekamp taun Listra meknám koropnám arop tár-ménkino. Maomp naropwar te Grik fi, tá maomp éntupwar te Juda fi mekampono. Wokwaek Polo Kwapwe Kare Kar farákápamp fek Timotin warámpea yárákimpan maok, wakmwaek te Timoti Efesus mekamp sios taokeyak nánko, Polo má pas kumwia sámp-kérépámpon. Timoti te ankár arop ankwap fárakapao Kristen fákáreramp mér kwatae papantá 'Fwapi taokeyakria Kwaromp ninikaok mwanap'rá sénámpon. Tá ankwap tokwae kar ankank te, 'Timoti ankár am mekamp sios mek tére mwanap yae-párak kare arop yoroi papamp'rá sénámpon. Tá Timotin kor 'Ankár Jisasomp térenap arop kwapwe kare yakamp'rá sénámpon.

1 ¹ Ono Pol, Timoti amonapok kar kérép rae. Kwar ntiaka Krai Jisaso onan wokwaek kar akwapea kar farákápaeria aposel e papeaka onan sámp-kérepepon. Am Kwar te nomwan warko éréképám Kwarono. Am Krai Jisas te nomo man nke mwanámpria yépekrá yakáp námpon.^a ² Timoti e, ono Kwaromp kar farákáp nanko, amo wawiaka ankár mántwaok akwap napantá, amo te ankár onokump táráp kare niamponoriaka ono waráp por má pas má kumwi nampon. Ono ninik namp te, Naropwar Kwar ntiaka nomp Tokwae Kar Krai Jisas mao námokuráp ninik fek amwan ninikia aropompiaka, yonkwae porokwe sánk keponoria nampon.^b

Nomo kwekár karan ankár apárok anámpá pap mwanámp kar

³ Ono wokwaek kar provins Masedonia mek akwap naeriaka amwan sériampnám taknám warko sér rae: Amo ankár taun tokwae Efesus mek am mek saráp yakria maok, Kwaromp kar yiki mwaek yénkrá farákáp konap arop ankwap fárakapan 'Kwekár kar arop fárakapan

^a 1:1 Kl 1:27 ^b 1:2 Ap 16:1-3

farákáp kwapono. Pwar kip'rá kárákáre fek sérampo. ⁴Tá am kwekár tisan arakrá séramp: “Yumo yiráp tékénouamp e kouroumpea am fek nkwakwe make kikir kar mwar táman ninik tokwaera farákáp kwapono.” Am take kar te náráp ninik fárámp nánko, épérepnám kar sérarrá tárápar mwanape. Am take ninik te Kwaro ponankor aropan ninikia yaewour naenámp ninik tokwae kwapweran yaewour mo karon. Nomo fwap am Kwaromp ninikan ninikia karenoria mér mwanámpon.^c ⁵Aeno ono oukoumwan amwan sánknamp kar máte nomwan arakrá yaewour naenámpria nampon: Nomo Jisasén kor kare karonoriaka mér kareria, Kwaro nke námpe fek yiki kare yakápra, tá nomo nomp ninik mek yurukupia kwatae ninik yakantá karrá yakáp mwanámpon. Am ninik fek táman nomo nonopok nounouroup kare mwanámpon. ⁶Arop ankwap fárákáp te am ninik kour pwarará paokopria maok, kwaporok kar mwar táman sérarrá paokopria epérepépi yakáp napon. ⁷Am fárákapao ‘Yino te Kwaromp lo mérnámpe tisa yakáp mwar'rá sér i konapon. Aenapao maok, námoku karerao kor am kar fwapia mér moria maok, táte am kar fian kor taknámpe fwapia mér mo napon.^d

⁸Nomo ponankor wae méron, am Mosesomp lo Kwaro arakrá térenkrianámpeaok tére námpe te, am lo te kwapwe kare ankankono. ⁹Aeno nomo am táman kor fwapia mér námpon: Loamp tére te arop yae-párák námpan fákap mono. Arop lo kar ták-sir konap arop, sokoro ninikaok i konap, Kwarén kor younkwe sánkria maok, kwatae ninikaok tukupnap aropan fákap konámpon. Aeria maok, arop fárákapao Kwaromp ninik te wampwenoriaka pwarará maok, apárokamp ninikaok tukup konap aropan fákap konámpon. Aeria maok, loamp tére te éntupwar naropwarén kor tirá wouria, arop ankwapan kor tirá wourinap aropan fákapá pap konámpon. ¹⁰Aeria maok, koumteouráp arop kokoporria maok, poumou-tarápu nonopok yupunámpe kokoporria maok, arop arop oukun éréképria maok, arop ankwap fárákáp kwekár i konap, ankwap fárákáp te kwekárria maok, karenoriaka, fou e sér i konap, tá Kristen ninikan yénképnámpe téreran yorowar i konap ankwap-ankwap ninik ponankor, am taknap arop fárákáp táman loao fápákamánk i konámpono. ¹¹Má kar kare máte Kwaro onan farákápampria sápnámpe Kwapwe Kare Kar mek yak námpon. Am Kwaronámpeknámpe koropnámpe Kwapwe Kare Kar te waeráp kwapwe ara, nomo ponankor man warákár mwaro.

Polo Kwaro nomwan manénkir aropompimpan ‘Aesio’rá sérimp kar

¹²Nomp Krai Jis Tokwae Karao ono fwap maomp karwaok tére nanamp nkea méria maok, onan nánapia náráp tére téreaeria kárákáre sápe námpon. Aerianánko maok, ono man ‘Aesio’rá sér rae.^e ¹³Kare,

^c 1:4 1 Ti 4:7 ^d 1:7 1 Ti 6:3-4 ^e 1:12 Ap 9:15

ono wokwaek kar te Kwaromp e wouroumprá yáakria maok, Kristen fákáreran sokororia man kárákárerá yáakiampon. Aeno mao wae mér, ono oukoumwan Kraisen kare karonorá mér moriaka épérép ninik fek man yopor nampara, mao onan aropompi námpon.^f ¹⁴Aeria maok, nomp Kwar Tokwaerao námoku ninikia onan warákár tokwae námpono. Aenánko, ono am warákár tokwae fek Kraisént koumpeyakápnámp aropamp man mér nám, tá nomp ankwapnápén nouroupnámp ninik sámpampono.

¹⁵Krais Jisas te apárok ékia maok, kwatae ninikráp arop nomwan érékép naeria ék námpon. Mámá kar fi te kare karara, arop ponankor kare karonorá méranápono. Táte onoku kareao kor arop ponankor kámá-pwarará kwatae kare ninikráp arop nampono.^g ¹⁶Aeno Krais Jisaso ninik nám te, arop ponankor mao kwatae ninikráp aropan aropompria porokwe fek yépék i konámpan mérenkria námpon. Aenámpara, ono arop ponankor kámá-pwararea kwatae kare nampan maok, mao onanmékir aropompi nám te, arop ponankor onan nkea, am fárákapao kor karenoriaka man méria maok, yiki yaká yakáp mwanap sámp mwanapon. ¹⁷Mao te ankár yaká yak konámp kingono. Mao te sumpwi mo i konámp, arop man te nke mo, mao te Kwar ankáránk kare támaono. Nomo ponankor mao te tokwae kar kárákáre kor kwapwe kareara, maomp e kumur méntép ankár sámpea sakap mwaro.

Timoti ankár Satanén yorowaria kwe-pwar naenámp kar

¹⁸Onomp táráp Timoti, ono siosomp profet fákárerao wokwaek amwan sériap karan ninikia, oukoumwan amwan amo térenanap karan sénae rae: Amo am profet kar táman warko ninik napo maok, amwan kárákáre sánk nánko, amo ankár soldia niamp kárákáre fek fokopeyakria Satanén yorowaria kwe-pwarampo.^h ¹⁹Am yorowarnámp mek amo Kwarén mér napan kárákáre fek sámp-fákeyakria, Kwaro nke namp fek waráp ninik mek kwatae ninik yak mo kare námprá ankár mérampo. Arop ankwap fárákap tak mo, kwatae ninik yak nánko, Kwaro man fwapokwap naenámpan monorá napo maok, náráp Kwarén mér nap ankár kwatae akwap námpon. ²⁰Himeneus ntiaka Aleksander arop yaworao kor takepo, ono Satanomp yaek sánk nanko maok, Satano am arop yaworan sámpá sokoro nánko, warko ninikiaka Kwarén wouroump mo nenepón.ⁱ

Kwarén kar toropwap i konap ninik

2 ¹Aeno am tére amwan téreampori namp te, manénkir sénaenamp kar te aráne: Ponankor koumteouráp aropan arakrá sérampo: “Yumo ankár arop ponankoran ninikia Kwarén man aropompria yaewouramporia

^f 1:13 1 Ko 15:9-10 ^g 1:15 Lu 19:10 ^h 1:18 1 Ti 4:14 ⁱ 1:20 1 Ko 5:5

kar toropwapria mao tak naenámpan ‘Aesio’rá sér kipo.’² Aeria maok, Kwarén ‘King ntiaka gavman fákáreran kor yaewourampo’rá sénapo, nomo ponankor yonkwae porokwe fek yakápria maok, tá nomo ankár Kwaro warákárnámp ninikaok paokop mwanámpon.³ Am ponankor aropampor Kwarén sénap kar te kwapwe námpara, nomwan warko éréképeanámp Kwar te wawiaka warákár i konámpon.⁴ Maomp ninik te ankár arop ponankor warko éréképeanánko, am Kwaromp ninikamp kar ponankor te karenoria mér mwanapria námpon.^j ⁵Nomo te wae mér námpon, Kwar te ankárank karerao yak námpon. Aenángo maok, arop ankárankamp kuk yakria Kwaronámp mwaek yak, arop nomonámp mwaek yak. Aenámp arop te Krai Jisasono.⁶ Kwaro sérimp yae fek Krai námoku karerao arop ponankor warko yamokwapea érékép nanampria sumpwimpon. Am takimp ninik Kwaro nomwan yéngép námp te, maomp ninik te arop ponankor warko érékép nanampria nimpon.⁷ Aeriaka Kwaro onan aposel yakaeria arop ankwap firaonapok sámp-kérépámpon. Aeránko maok, ono am Kwapwe Kare Kar érik farákápria, Kwarén mér mwanap kare yéng nampon. Ono te kare sénampon, ono te kwekár mo karenon.^k

⁸Aeria maok, onomp ninik te, sios ponankor mek arop fákárean yumo kar toropwap nap te, yopor yonkwae, yopor kar sér i konap te ankár pwararea, yiráp ninik yiki kare yakria, yumoku Kwarén sánkria, kar toropwap kipria nampon.

**‘Yaewour i konap tére te koumteouamp yae-
párák kare moporono’rá sénámp kar**

⁹Tá onomp ninik te koumteou te man pwinámp waempyaman yirir kipo. Náráp me pwae, náráp pourouk kápae kare mopor ntiá mani tokwae fekamp waempyam yirirantáno.^l ¹⁰Aeno ‘Námo te Kristen nono’rá sér i konap koumteou fákáreramp yae-párák kare mopor te ankár nkwakwe make yaewour i konap tére nap támaono.^m ¹¹Koumteou te námoku ankár sámp-anámpará, karmparáp tankria Kwaromp karan sámp mwanapon.¹² Onomp ninik te, koumteourao lotu nap mek poumou-tárápuran poukeyakrá Kwaromp kar yéng te mono ri konampon. Lotu mek koumteou te párák tankrá wa mwanapon.¹³ Am te arakrianono: Kwaro Adaménénkir yoroia maok, wakmwaek Ivén yoroi námpara.ⁿ ¹⁴Aempan maok, Adam te kwekár karan karenorá moimpon. Yupurao maok kwekár karan karean mpweria kwatae ninikimpon.^o ¹⁵Aeno koumteourao Kwarén mérrá yakria maok, tá náráp Kristen ankwapyaenápen nounouroupria, tá yiki kor ninik fek yae-párák kare ninik fek yakáp napo, tárápu tankápnep ke fek Kwaro man yaewour naenámpon.

^j 2:4 2 Pi 3:8-9 ^k 2:7 Ap 9:15 ^l 2:9 1 Pi 3:3-4 ^m 2:10 1 Ti 5:10 ⁿ 2:13 Stt 2:7,22
^o 2:14 Stt 3:6

Sios taokeyakáp konap arop fárakapamp kar

3 ¹Mámá kar te kare karonó: Arop sios taokeyak naenámpon arop yak naerianámpon te, am arop te kwapwe kare tére naeria warákár námpon. ²Aeria maok, taokeyak konámpon aropao kor yae-párak kare yak nánko maok, arop fákáreráo kor mao nkwak mak námpon nke mo, tá mao te ankárankamp yupuráp arop yak nae-námpon. Aeria maok, ninik kour fek yae-párak yárákria maok, ankár námoku poukwap kour kwapwe kareria, ankár yae-párak ninikaok saráp yárák naenámpon. Aeria maok, arop ponankor nounouroupría maok, Kwaromp kar yae-párak yénk konámpon arop yak naenámpon. ³Mao te bia fária mánmán naeane. Mao te koupour yonkwae pwarámpon naeane, mono. Arop sánánkar porokwe fek kun. Tá mani ankankantá ninik tokwae naeane. ⁴Mao te náráp séraroan fwapnae karia taokeyakria maok, náráp tárápuran fwapokwap nánko, maomp karwaok tukup mwanapon. ⁵Am te apaeriaka, arop náráp séraroan fwapia poukeyak mo námpon te, mao te Kwaromp siosén kor mokopia taokeyak naenámpanápe.^p ⁶Oukoumwan kar Kristeni námpon te arop taokeyak te mono. Mao te am tére fek, ono te tokwae karonorá ninik nánko, Kwaro wokwae Satanén kotimpnámpon taknámpon naeane. ⁷Am arop kwapwe kare yárák nánko maok, Kwarén mér monap aropao man nkea, ‘Mao te kwapwe kare aropono’rá sénapo maok, mao fwap sios arop taokeyak naenámpon. Aeno mao kwapwe kare yárák mo námpon te, sérarapo, pwarápae nánko, Satano man fákápá pap naeane.^q

Sios mek tére konap aropamp kar

⁸Taknámpon sios mek tére konap arop fárakap arop nke nap fek yae-párak kare ninik fek tére mwanapon. Takria am arop fárakap anánkaopwe ninikráp arop yakáp mwanape. Tá bia tokwae fária mánmán mwanape. Maniráp ankankan kikiank mwanape. ⁹Am fárakap ankár náráp ninik mek Kwaro nke námpon fek kwatae ninik yak mo námpon méria, Kwaro nomo man mérnámpon arop nomwan yénképnámpon kar kareran ankár kárakáre fek mérrá yakáp mwanapono. ¹⁰Manénkir te amo man téreae ritea mokopon nkea maok, tére yae-párak nánko te, man ‘Amo fwap sios mek téreae’rá sérampo. ¹¹Sios mek tére konap koumteouao kor námoku tére mwanap fwapnae karia ninikrá tére mwanapon. Kánánkámp sérari kwapon. Mao te ankár kwapwe kare ninik fek yakápria maok, kwekár ninik ntia kokwae ninik yak mo, ankár yae-párak kare tére mwanapon.^r ¹²Sios mek tére konap arop te ankárankamp yupuráp arop yakria, náráp séraroan fwapi taokeyakáp mwanapon. ¹³Arop sios mek tére nap yae-párak kare tére napo te, man nkeaka ‘Mao

te yae-párák kare aropono'rá sér mwanapon. Aenapara, am aropao kor Kraís Jisasomp Kwapwe Kare Kar fwap tae fek farákáp mwanapon.

'Kwaromp ninik fi kor te tokwae kar ankankono'rá sénámپ kar

¹⁴Kare, ono amonapok wae koupour korop naenampao maok, warko oukoumwan ono má kar má waráp por kumwi nampono. ¹⁵Aenampara, ono koupour korop mo nanko te, amo mamá kar man nkea Kwaromp firáp arop fárákapao yae-párák kare yakáp i konap ninik mérampo. Kwaromp firáp yakáp nap te yiki yaká yak konámپ Kwaromp siosono. Am sios te oumpwarao nap sámp-fákeyak námپ niamp, Kwaromp kar kare sámp-fákeyakea taokeyak konámpono. ¹⁶Karenono, Kwaro námoku i konámپ ninik fi kare yénkép námپ te, am te tokwae kar ankankono:

Mao te arop kare arákarea, érik koropámpon.

Aenámpao maok,

Yiki Kor Spiritao nomwan yénkép námپ te,

mao te Kwaromp yae-párák kare Táráp karenono.

Ensel fákárerao kor man nkeapon.

Aropao maomp kar farákáp napo te,

arop fi ponankor wa napon.

Aenapara, apár ponankor mekamp aropao kor

man karenoria mér napon.

Kwaro man yámar mek warámpea pokria

e tokwae sánk tenánko yak námپ.^s

Aropamp ninik mek épérépi papnámپ kar

4 ¹Yiki Kor Spiritao érik arakrá sénámpon: Nánkár wakmwaek ankwap ke fek arop ankwap fárákap Kwarén mér nap pwateaka Satanomp kwekár i konap kwatae spirit yénk i konap karan woupwi pátea wawia ampaok mwarea napon.^t ²Kwekár i konap arop fárákap te kwekár ninikan sámpá paokopria maok, am kwekár karan sér saráp yakáp napara, am kar támao am fárákapamp ninik mek top-pwarámpeyak nánko, náráp kwatae ninik yak námپ warko ninikia mér mo i konapon.^u ³Aeria maok, am arop fárákapao 'Yupu sámp kwapono'rá sér, tá nkwakwe make fíran 'Arop fári kwapono'rá sér i konapon. Aeno mao 'Wurienk'rá sénap ankank te Kwaro yoroimp ankankara, nomo Kwarén méria maomp kar kareran kor mér námپ kwamp te, fwapon, Kwarén aesioriaka sámpea fár mwanámpon.^v ⁴Nomo te wae méron, ankank ponankor Kwaro yoroimp te, kwapwe kare mwarono. Nomo monorá mwareano. Fwapon, nomo sámpria maok, Kwarén kar toropwaprá 'Aesio'rá séria sámp mwanámpon.^w ⁵Kwaromp kar ntiaka nomo

^s 3:16 Jo 1:14; Mk 16:19 ^t 4:1 2 Ti 3:1 ^u 4:2 2 Pi 3:3; 1 Jo 2:18 ^v 4:3 Stt 9:3; Ro 14:6
^w 4:4 Stt 1:31; Ap 10:15

Kwarén kar sénámp te am fir fwapokwapianánko, Kwaro nke námp fek kwapwe kare konámpon.

Timoti ankár Kraisomp kwapwe kare tére arop yak naenámp kar

⁶Amo má kar má kémpiyae tárápuran farákáp saráp yakria te, amo te Krais Jisasomp tére arop kwapwe yak nanapon. Amo wokwaek sámpap kar kwapwe Kristen mér i konap niniként tapokwapeaka ankár sámpá yáarakria te, am fek kárákáre tokwae sámp nanapon. ⁷Aeno ankwap fárákapao Kwarén younkwe sánk konap épérép kar mwar farákáp nap te, amo ankár amwar yakria, Kwaro i konámpon ninikaok tére kárákáreampo.^x ⁸Amo te wae mér napon, pourou poukwap konap asasais te nomp pourou fwap yakano ritea nomwan fwap tae morok yaewour i konámpono. Aeno Kwaro i konámpon ninikaok tukup námp te, am támao nomwan kápae kare ankank fek yaewouriaka oukoumwan yiki yakáp námp fek, tá nánkár wakmwaek yaká yakáp mwanámpan kor yaewour i konámpon. ⁹Mámá kar fi te kare karara, arop ponankor kare karonorá mér mwanaponoy.^y ¹⁰Nomo yiki yak konámpon Kwarén yépekrá yakáp námpon. Mao te arop ponankoran warko érékép nae yonkwae námp te, nomo man mériaka 'Karenorá sénámp arop nomwan kor kare kar warko érékép konámpon. Nomo am mér námpara, nomo térerá kárákárerá tukup konámpono.

¹¹Amo te ono farákápnamp kar man koumteouráp aropan méranáponoria yénkrá farákámpo. ¹²Am fárákap amwan nke nap te, tár-ménki tae morok napan maok, takria amwan te kwaporok yaknap aropan mpwe mwanape. Amo am fárákap amonapaokanáponoria, amo kar sénap, amo yáarak nap, amo arop ankwapan nouroup nanap ninik, amo Kwarén mér nap, Kwaro nke námp fek yiki kukur yaknap ninik, aran ampaok mwanapon. ¹³Amo oukoumwan onan yépekrá yaknap ke fek te Kwaromp Buk fekamp kar arop wa nap fek nkerá farákápria maok, kar fi kor érik farákápria, Kristen i konap ninikan yénkrá farákámpo. ¹⁴Sios taokeyakáp konap arop fákáreráo waráp pourouk yae pap, tá arop fárákapao amo tére nanapan profet kar farákápapo, Yiki Kor Spiritao amwan ourour sánkámpan nik mo nanape.^z ¹⁵Amo ankár am tére fwapia taokeyakria maok, amo ankár takrá térerá yak napo, arop ponankor waráp tére am nke napo, yae-párák kare naenámpon. ¹⁶Amoku waráp ninik ntia aropan yénkrá farákápnap tére fwapia taokeyakampo. Amo kárákáre fek takrá yak napo maok, waráp waemp, tá waráp kar wanap aropamp waempao kor fwapi yak naenámpon.

Timoti sios koumteouráp aropan naenámp kar

5 ¹Amo mér aropamp ninikan fwapokwap naeria te, yopori kwapono. Waráp naropwarén sánánkar porokwe fek sér i konapnámp

^x 4:7 1 Ti 6:20 ^y 4:9 1 Ti 1:15 ^z 4:14 2 Ti 1:6; Ap 8:17

taknámppampo. Arop tár-ménkiran kor waráp nánae tár-ménkiran i konapnám taknámppampo.^a ²Amo mérnám yupuran te amokuráp éntupwarén i konapnám taknámppampo. Yupu-táráp énkiran kor waráp antápan sér i konapnám taknámppria maok, waráp ninik te ankár yae-párák kare fekampo.

Kae kourteouramp kar

³Kae yupu námoku nápar yak nángo, man yaewour naenámpp nouroup yak mo nángo te, amo man yae-párák yaewourampo. ⁴Aeno kae yupu wae maomp táráp yak námpp, tá kupwináp yak námpp, amo am fárákapan yénk napo, am fárákapp náráp Kristen tére tokwae te am éntupwarén fwapia wunanápono. Náráp fi taokeyakáp mwanámpp támaonorá mér mwanapono. Takria maok, éntupwar naropwar wokwae tére tokwae fek man wunep ponankoran nopok mwanapon. Karenono, Kwar te mámake pourouráp ninik táman warákár konámppon.

⁵Aeno kae yupu námoku nápar yak námpp te, am yupu te ankár Kwarén mérrá yakria maok, yámarao, kumuruk kor Kwarén wumwirá, 'Námwan yaewourae'rá kar toropwap saráp yak naenámppono. ⁶Aeno kae yupu pouroukapp ninikaok saráp yarak námpp te, mao te yiki yak námppao maok, wae sumpwi yak námpp niamp námppon. ⁷Aenámpara, amo te kae kourteouan má kar má fárákappampo. Aenapo maok, am fárákapp te nkwa mo mak mo, yae-párák kare yakáp napo, arop man kar sér mo mwanapono. ⁸Arop námoku fi taokeyak moriaka, námokuráp séraroan kor fwapia taokeyak mo námpp te, mao Kwarén mér námppan wae pwararea Kwarén mér monámpp aropan kámákarea kwatae kare námppon.

⁹Kae kourteouamp e buk fek kukumwi nap kwamp te, 60 yopwari yak námpp, arop ankárankampamp nap mek tankeanámpp yupuramp eran saráp kumwiamp. ¹⁰Am e kumwiria te, sios arop ponankorao nke nap fek kwapwe kare yaewour i konámpp yupu yakano. Arakano: Mao náráp tárápuan kwapwe kare ninikan yénkrá, yae-párák kare taokeyak. Tá ankwapp némpouknámpp aropan warákárria koropenkria wun i konámpp. Tá námoku anámpea Kristen fákáreran yaewouria maok, ninik kápae yaknámpp aropan kor yaewour i konámpp. Aeria maok, am nkwa kwe make tére yaewour kwapwe konámpp yupuramp eran saráp kumwiamp.^b

¹¹Kae kourteou oukoumwan énké yakáp napamp e kumwi kwapono. Am te apaeria, 'Kwaromp tére ankár tére nae'rá sénámppao maok, arop ankwapan nkeaka kikiankia, maomp nap mek tank naerá ninik tokwaeria, Kraisén younkwe sánk mwanape. ¹²Takria námoku sérinámpp kar warko pwar nángo te, Kwaro man touwe sánk naeane. ¹³Aeria maok, ankwapp ninik te arak i konapono: Kokwae tákárrá nap-nap paokop i konapono. Am

^a 5:1 Wkp 19:32 ^b 5:10 Hi 13:2

fárakap te kokwae tákár mwar mono, ankwap fárakapao kar sérar nap wa mwar karrá paokoprá wawi ko, kánánkámp arop younkwe mwaek sérarrá paokop i konapon. Takria maok, nomo tak mo mwanámp kar kwatae sérar i konapon.^c ¹⁴ Tak napantá maok, onomp ninik te, kae kouwteou oukoumwan éнки yakáp nap te warko poumou nap mek tankápria tárápu tiria maok, nap taokeyakáp napo maok, Kwarén mér monap arop nomwan wouroump mo mwanapon.^d ¹⁵ Amo te wae mér napon, kae kouwteou ankwap fárakap Kwarén mér nap pwatea warko Satanomp wakmwaek paokop napon. ¹⁶ Aeno Kristen arop náráp firáp mekamp kae kouwteou yakáp napo te, am Kristen arop námoku éréképea taokeyak nánko te, sios te man taokeyak naenámp ninik kápae sámp mono. Kae kouwteou nápar kar yakáp napan maok, sios man yaewour naenámp.

Arop taokeyakáp konap aropamp kar

¹⁷ Yumwan taokeyakáp konap arop, yumwan yae-párak kare taokeyakáp nap te, nopok sámp konap mani narek yakano. Am mani tokwae sámp mwanap arop te Kwaromp kar farákáp konap, tá am ninik Kwaro warákár námpan yénk i konap kárakáre fek tére konap aropono. ¹⁸ Nomo te wae mér námpon, Kwaromp Buk fekamp karao arakrá sérrá, “Bulmakau wit pumpurékamprá yipi kwarámprá akwap námp fek te, man top-kump yirimp kwapono.” Tá “Tére arop te fwap mani sámp naenámpono.”^e ¹⁹ Arop ankárankao ‘Arop taokeyak konámp arop máte sokoro námp’ ria sénánko, amo te maomp kar te wawi kwapono. Anánk, yinink arakerao sénapo maok, am táman wawampo. ²⁰ Am arop taokeyakáp konap arop ankwap sokoro napo, amo man fwapokwap naeria te, arop taokeyakáp konap arop ponankor éréképá tankrá fwapokwap napo maok, am fárakapao kor nkeaka apáp mwanapon.^f

Timoti námokuráp ninik fwapia taokeyak naenámp kar

²¹ Kwaro nke námp fek, tá Kraiso Jisaso nke námp fek, tá Kwaromp ensel fákárerarao nke nap fek, ono amwan waeman kare kar sér rae: Amo fwapia am ono yénknamp loaok téreria maok, amo ankárankamp ninik fek arop ponankoran fwapokwapampo. Amo arop tokwae ntia waráp nouroupén saráp porokwe fekria, arop ankwap fárakapan yopori kwapono. ²² Amo te koupour aropamp me korok yae papria ‘Kwaromp tére téreae’ ria séri kwapono. Ankwap aropamp kwatae ninikan panek yakria, amoku mwar yiki kor yae-párak kare yakampo.

²³ Amo te touwe sámp saráp yakria, waráp yare te kárakáre mo námpono. Ént mwar fári kwapono. Wain ént kánanke méntér fánapo, waráp touwe am fwap naenámpono.

^c 5:13 2 Te 3:11 ^d 5:14 1 Ko 7:9 ^e 5:18 1 Ko 9:9-11 ^f 5:20 Ef 5:11

²⁴Ankwap fárakapamp kwatae ninik manénkir koupour érik korop nánko, nomo koupour nkeaka mér i konámp. Aeno ankwap fárakapamp kwatae ninik te mek yakea nánkár wakmwaek érik korop konámpon. ²⁵Taknámp ninik kwapwerao kor érik yakria maok, tá ankwap ninik kwapwerao kor tamak érik yak mo i konámpon. Am tak námpao kor youpoukwap mek yak mo i konámpon.

Kwaporok tére konap aropamp kar

6 ¹Kwaporok tére konap Kristen arop fárakap te náráp arop tokwaeran e tokwae sánkria maomp yae ankore mek yakáp mwanapon. Aenapo maok, am poukeyakápnap aropao kor Kwaromp e wouroump sér moria, nomo Kristen yakáp námpan kor wouroump sér mo mwanapon.^g

²Kwaporok tére konap aropamp arop tokwaerao kor Kristen ara, máte mwearonoria kar ták-pwar mwanape. Arakrá ninik kipo: ‘Mao te Kristenara, ono man warákárria maok, ono maompor tére fwapia térea yaewour nanampono’ riaka kwapwe kare tére kipo.^h

‘Mani kikiank te ponankor kwatae ninik fi kor’rá sénámp kar

Amo ankár koumteouráp aropan má kwapwe kare ninikan yénkrá farákápria am ninikaok ‘Arak kip’rá sérampo. ³Nomp Tokwae Kar Jisas Kraisomp kar kare te Kwaro i konámp ninikaok tukup mwanámp yae-párak farákáp konámpon. Aeno arop ankwap am karan monoria pwarará ankwap aopwe kar farákáp nánko, ⁴nomo te wae mérono, am arop te ono te ninik kourráp arop tokwaenorá ninik námpao maok, kwaporok mwar táman námpono. Mao kikiank kwatae námp te, Kwaromp wakmwaek tukup konap yénk konap kar fek arop ankwapént kákkarrá kar yorowar námpan kikiank i konámpono. Aenámp fek táman kokwarok ninik, kar yorowarnámp ninik, wouroump kar, ankwapan onan kwekár námponorá kwatae niniknámp ninik, am ou mek korop konámpon.ⁱ ⁵Am fárakap ankár kákkar saráp yakáprá, kar yurukup mwanap épépérép kare yakáprá, kare kar karan mér mo karenono. Mao ninikrá, Kwarén mér napaok tukup námp te, am fek apárokamp ankank kápae kare ti mwanámpan mpwe ninik i konapon.^j

⁶Táte kare, arop Kwaromp ninikaok akwapria te, tá méntér mao mokoep ankank sámpá yak námpan fwaponorá warákár nánko te, am támao kápae kare ankankráp arop niamp i konámpono.^k ⁷Nomo te wae mér námpon, éntupwaro nomwan fárakapnámp ke fek te, yaenémipi korop námpon. Tá taknámp nánkár wakmwaek máamá apár pwarará

^g 6:1 Ta 2:9-10 ^h 6:2 Fm 1:16 ⁱ 6:3-4 Ga 1:6-9; 2 Ti 1:13-14 ^j 6:5 2 Ti 4:3-4

^k 6:6 Fl 4:11-12; Hi 13:5

tukup námp fek kor, ankank sámpea tukup mono. ⁸ Aeno nomo fár mwanámp fir, tá pourou oupouroupnámp ankank sámpá yakáp námp te, nomo yonkwae porokwe fek ‘Wae támaono’rá sér mwaro.^l ⁹ Aeno arop ankank kápae kare ti naeria ninika waerá yarak námp te, kouao aopwe mek pik konámpnámp taknámp am kikiank ninik támao man sámp-fákeyak konámpono. Am épérépnámp kwatae pap konámp kikiank ninik te man oupouroupea apárok anámpea ankár souroumpour i konámpono.^m ¹⁰ Am mani kikiank tokwaenap ninik te, ponankor kwatae ninik fi kor támaono. Arop ankwap fárakap te manian kikiank tokwae napo, am ninik támao am fárakapan éréképá akwap nánko, Kwarén mér nap pwate nánko, wakmwaek ono apae maoi naerá ninik tokwae mwarea napon.ⁿ

**Timotin ‘Kristenamp ninik kwapwe ponankor
sámp fákeyakamp’rá sénámp kar**

¹¹ Aeno amo te Kwaromp aropara, amo am kikiank ninikan te ankár younkwe mwaek sirampo. Aeriaka amo te yae-párak kare ninik, Kwaro i konámp ninik, tá man mérnáp ninikaok kárakáre fek yarakampo. Aeria maok, aropan nouroupia, nkwakwe make ankank korop námpon kor amo inkirman námpritea kárakáre fek yakria maok, arop ponankor sánánkar porokwe fekampo. ¹² Arop Kraisén mér námp te, arop resis mek farakop konámp niampono. Tak nánko maok, amo te am resis kwapwe mek kárakáre fek farakopria maok, amo yiki yaká yak konámp sámp nanapon. Wokwaek amo kápae kare arop nkeap fek waráp Kraisén mér napan kárakáre fek fokopeyakea érik sénap ke fek maok, Kwaro amwan ‘Am yiki yaká yak sámpae’ ria wumwi rimpon. ¹³ Kwar ankank ponankor yiki yak nénk konámp, ntia Krais Jisas Pontius Pailatonámpok kárakáre fek fokopeyakea kare kar karan érik sérimp, Kwar ntia Krais Jisaso nke nep fek ono amwan tae fek sér rae:^o ¹⁴ Amo am sámpap karwaok ankár yae-párak kare téreampo. Arop amwan wouroump kar sénaeane. Amo te ankár takrá térerá akwapea, nomp Jisas Krais Tokwae Kar érik ék naenámp fekampo. ¹⁵ Kwaro Krais ék naenámp yae séri pwatenámp ke fek táman mao ék naenámp. Am Kwar ankárankampao saráp ankank ponankor poukeyak konámpara, nomo maomp e sámpea sakap mwaro. Mao te king fákáreramp King, tá arop tokwae fákárean poukeyak konámp Arop Tokwaeno.^p ¹⁶ Mao ankárankamp támao saráp sumpwi mo i konámpon. Mao te wae tokwae fek yak námpara, nomo te maomp wonae fik tukup mo karenon. Wokwaek kar te arop ankárank man te nke mo, táte arop man nke naenámp te pwi mo karenono. Aenapara, mao e tokwaeráp yakria, tá maomp kárakáre ankár yaká yakano. Kare takano.^q

^l 6:8 Snd 30:8 ^m 6:9 Snd 28:22 ⁿ 6:10 Ef 5:5 ^o 6:13 Jo 18:36-37; 19:11
^p 6:15 Yé 17:14 ^q 6:16 Kis 33:20

Ankank kápaeráp aropamp kar

¹⁷Apárokamp ankank kápaie karenap aropan sérampo: Am fárákapao námo te arop tokwae namp ritea nkwakwe make ankank koupour toromore naenámp táman saráp mériaka tukup kwapono. Ankár Kwarén maok mér kare mwanapon. Kwar te nomo warákár mwanámp nompor kápaie kare kwapwe kare ankank ti-sáp konámpono.^r ¹⁸Am fárákapamp kwapwe kare ninik te ankank kápaie kare niampria, kwapwe kare ninik fek yaewouranápono. Aeria maomp ankank kápaie te monap arop fárákapan nénk saráp yakápanápono. ¹⁹Am fárákapao takria te, nánkár wakmwaek man yaewour naenámp ankank koupoukour napara, mao fwap yiki yak sámp mwanap am te yiki yak karenono.^s

Timoti ankár náráp tére fwapi taokeyak naenámp kar

²⁰Onomp Timoti e, Kwaro amwan sánknámp tére fwapia taokeyak kourampo. Aeria maok, Kwaromp ninikaok akwap mo, épérépnámp kar mwar te younkwe sánkampo. Tá am námoku kwekárrá ‘Ono te mér kare sámpá yak namp’rá sér i konap aropént te yak kwapono. Am fárákap te takria Kwaromp ninikan nkwakwe make kar yorowar i konapono.^t ²¹Arop ankwap fárákap take pourouráp mér sámp namprá ninik nap te, Kwarén mérnep ninik wae pwate napon.

Ono ninik namp te Kwar námoku yumwan ninikia yumwan yaewourano.^u

^r 6:17 Lu 12:20 ^s 6:19 Mt 6:20 ^t 6:20 1 Ti 4:7; 2 Ti 1:14 ^u 6:21 2 Ti 2:18